

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
23 квітня 2004 р.
за N 527/9126

Про затвердження Інструкції про порядок
застосування засобів ваговимірjuвальної
техніки на залізничному транспорті

Відповідно до Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" (113/98-ВР), інших нормативно-правових актів з питань метрології і з метою впорядкування та правильного застосування засобів ваговимірjuвальної техніки на залізничному транспорті, Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Інструкцію про порядок застосування засобів ваговимірjuвальної техніки на залізничному транспорті (далі -Інструкція), що додається.
2. Департаменту нормативно-правового забезпечення (Ониськів М.М.) подати цей наказ у встановленому порядку до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
3. Державній адміністрації залізничного транспорту (Федюшин Ю.М.) довести зазначену Інструкцію до відома причетних працівників залізниць та організацій, які користуються засобами ваговимірjuвальної техніки на залізничному транспорті, та забезпечити її виконання.
4. З моменту набрання чинності цією Інструкцією вважати такою, що не застосовується на території України, "Инструкцию о порядке и технологии взвешивания грузов, содержания и техническом обслуживании весовых приборов на железных дорогах Союза ССР", затверджену Міністерством шляхів сполучення СРСР 9 листопада 1989 р.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра транспорту України - керівника апарату Корнієнка В.В.

Міністр

Г.Кірпа

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
транспорту України
05.04.2004 N 279

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
23 квітня 2004 р.
за N 527/9126

ІНСТРУКЦІЯ
про порядок застосування засобів ваговимірjuвальної
техніки на залізничному транспорті

Ця Інструкція визначає загальні положення, порядок обліку та встановлення засобів ваговимірjuвальної техніки, порядок їхнього метрологічного забезпечення та обслуговування, організацію роботи вагового господарства на залізничному транспорті, а також порядок приймання залізницями на обслуговування засобів ваговимірjuвальної техніки, що належать іншим організаціям, які не входять до структури залізничного транспорту (далі - сторонні організації), розроблена відповідно до положень Законів України "Про метрологію та метрологічну діяльність" ([113/98-ВР](#)), "Про залізничний транспорт" ([273/96-ВР](#)) та Статуту залізниць України ([457-98-п](#)) і спрямована на забезпечення єдності вимірювань, безпеки руху поїздів, схоронності вантажів при перевезеннях на залізничному транспорті.

Вимоги Інструкції є обов'язковими для всіх юридичних і фізичних осіб на території України, що мають засоби ваговимірjuвальної техніки для визначення маси вантажів, які перевозяться залізничним транспортом загального користування.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. У цій Інструкції враховано вимоги таких нормативних документів:
ДСТУ 2681-94. Метрологія. Терміни та визначення;
ДСТУ 2708-99. Повірка засобів вимірjuвальної техніки. Організація та порядок проведення;

ГОСТ 8.453-82. Весы для статического взвешивания. Методы и средства поверки;

ГОСТ 7328-2001. Гири. Общие технические условия;

ГОСТ 29329-92. Весы для статического взвешивания. Общих технические требования;

ГОСТ 30414-96. Весы для взвешивания транспортных средств в движении. Общие технические требования;

НД 32 УЗ 0023-98. Перелік засобів вимірjuвальної техніки, що перебувають в експлуатації на залізничному транспорті України і підлягають повірці;

ДСТУ 3215-95. Метрологічна атестація засобів вимірjuвальної техніки. Організація та порядок проведення;

Правила технічної експлуатації залізниць України, затверджені наказом Міністерства транспорту України від 20.12.96 N 411 ([z0050-97](#)), зареєстровані в Міністерстві юстиції України 25.02.97 за N 50/1854;

Правила безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях, затверджені наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 31.05.2000 N 120 ([z0340-00](#)), зареєстровані в Міністерстві юстиції України 08.06.2000 за N 340/4561;

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджені наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.98 N 4 ([z0093-98](#)), зареєстровані в Міністерстві юстиції України 10.02.98 за N 93/2533.

1.2. Наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

залізниця - статутне територіально-галузеве об'єднання, до складу якого входять підприємства, установи та організації залізничного транспорту і яке, при централізованому управлінні, здійснює перевезення пасажирів та вантажів у визначеному регіоні транспортної мережі;

дирекція залізничних перевезень (далі - дирекція) - відокремлений підрозділ залізниці з державною формою власності, яка не є юридичною особою, здійснює перевезення пасажирів, вантажу, вантажобагажу та пошти, іншу виробничу діяльність та за дорученням залізниці має право від її імені укласти угоди, набувати майнові та немайнові права;

станція - роздільний пункт з колійним розвитком, що дозволяє виконувати операції з приймання, відправлення, схрещення й обгону поїздів, операції з приймання, видачі вантажів та обслуговування пасажирів, а за умови розвинених колійних пристроїв - маневрову роботу з розформування та формування поїздів і технічні операції з поїздами;

засіб виміральної техніки (ЗВТ) - технічний засіб, який застосовується під час вимірювань і має нормовані метрологічні характеристики (ДСТУ2681);

засіб ваговиміральної техніки (ЗВВТ) - ЗВТ, який використовується для визначення маси;

вагонні ваги - ЗВВТ, призначені для зважування залізничних вагонів;

товарні ваги - ЗВВТ, призначені для зважування фасованих товарів в упаковці;

перевірка ЗВВТ - встановлення придатності ЗВВТ, на які поширюється державний метрологічний нагляд, до застосування на підставі результатів контролю їхніх метрологічних характеристик;

метрологічна атестація ЗВВТ - дослідження ЗВВТ з метою визначення їхніх метрологічних характеристик та встановлення придатності цих засобів до застосування;

робочий еталон - еталон, призначений для перевірки чи калібрування засобів виміральної техніки (ДСТУ 2681);

тензометричні (електронні) ваги - ваги, на яких маса визначається за допомогою передачі сили навантаження від вантажу, перетвореної в електричний сигнал тензометричними датчиками до вагопроцесора в цифровому вигляді;

механічні (важільні) ваги - ваги, на яких маса визначається за допомогою передачі сили навантаження від вантажу через систему важелів до вказівного приладу.

1.3. Для визначення маси вантажів, що перевозяться залізничним транспортом, застосовуються тензометричні та механічні ЗВВТ таких типів: вагонні ваги (найбільші межі зважування до 100 т; до 150 т і до 200 т) і товарні ваги (найбільші межі зважування 0,1 ; 0,2 ; 0,5 ; 1 ; 2 ; 3 і 5 т), за результатами зважування на яких оформляються перевізні документи. Вагонні ваги можуть бути призначені для зважування із зупинкою або під час руху. Використання ЗВВТ інших типів для визначення маси вантажів, що перевозяться залізницями, повинно бути узгоджене з Укрзалізницею. Всі ваги повинні відповідати вимогам чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів.

2. ПОРЯДОК ОБЛІКУ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ЗАСОБІВ ВАГОВИМІРВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

2.1. ЗВВТ власності залізниці та сторонніх організацій, призначені для зважування вантажів, які перевозяться залізничним транспортом, підлягають обліку залізницями.

2.2. Взяття на облік ЗВВТ, на яких визначається маса вантажів, що перевозяться залізницями, здійснюється за письмовою заявою власника ЗВВТ до начальника дирекції з наданням експлуатаційної документації підприємства - виробника ЗВВТ та свідоцтва про перевірку ЗВВТ згідно з ДСТУ 2708.

Якщо ЗВВТ відповідають вимогам нормативно-правових та нормативно-технічних актів з питань метрології, вони беруться до обліку працівником вагового господарства дирекції, який оформляє технічний паспорт ваг установленної форми (додаток), де робиться запис про виконану перевірку згідно з представленим свідоцтвом про перевірку та придатність ЗВВТ для зважування вантажів. Паспорт передається начальнику станції, на якій

приймаються вантажі до перевезення, зважених на цих ЗВВТ. За проханням власника ЗВВТ йому може бути видана копія технічного паспорту.

2.3. Технічні паспорти на ЗВВТ власності залізниці та сторонніх організацій повинні зберігатися в місці, визначеному начальником станції. Інша технічна документація на ЗВВТ зберігається у місці, визначеному керівником підприємства - власника ЗВВТ.

2.4. Записи в технічному паспорті ЗВВТ про перевірку, контроль придатності ЗВВТ для зважування вантажів, профілактичне обслуговування, перевірки, несправності ЗВВТ, вагових і підхідних колій, фундаментів і вагових приміщень, ремонту, відхилення в експлуатації ЗВВТ та усунення недоліків здійснюються керівниками вагових бригад, ревізорами та майстрами вагового господарства, керівниками служб і відділів комерційної роботи та маркетингу залізниць і дирекцій, представниками Укрзалізниці, Держспоживстандарту і його територіальних органів.

Зі змістом записів повинні бути ознайомлені під розписку для вжиття заходів начальник станції або його заступник, а також відповідальний представник підприємства - власника ЗВВТ.

2.5. Необхідність та місце встановлення чи реконструкції ЗВВТ (крім вагонних ваг) власності залізниці визначає керівництво дирекції, власності сторонніх організацій - власник ЗВВТ.

Необхідність встановлення чи реконструкції вагонних ваг власності залізниці визначає керівництво залізниці.

Для забезпечення безпечного виконання маневрової роботи та схоронності вагонного парку на під'їзних коліях сторонніх організацій встановлення чи реконструкція вагонних ваг узгоджується із залізницею, для чого власник ваг повинен звернутися з письмовим проханням до керівництва залізниці.

2.6. Місце встановлення чи умови реконструкції вагонних ваг визначаються комісійно на підставі розпорядження керівництва залізниці. До складу комісії входять: головний інженер дирекції - голова комісії, члени комісії: керівники відділів перевезень і комерційної роботи та маркетингу дирекції, начальник станції, головний ревізор з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці залізниці, комерційний ревізор дирекції, ревізор вагового господарства дирекції, представники дистанцій колії, електропостачання, цивільних споруд, сигналізації та зв'язку, служб пожежної охорони, охорони праці, власника вагонних ваг, виконавця робіт з установки чи реконструкції ваг та інші причетні особи.

У роботі комісії з вибору місця встановлення чи реконструкції вагонних ваг на під'їзних коліях сторонніх організацій представники підрозділів залізниці: дистанцій електропостачання, цивільних споруд, сигналізації та зв'язку, служб пожежної охорони, охорони праці беруть участь у міру необхідності, яку визначає ваговласник.

За результатами роботи комісії складається акт вибору місця встановлення чи реконструкції вагонних ваг, який затверджується начальником дирекції та направляється керівництву залізниці для узгодження з відповідними службами.

Відповідно до акта вибору місця встановлення чи реконструкції вагонних ваг керівництвом залізниці надаються:

для ваг власності залізниці - письмова згода начальнику дирекції для укладання договору про встановлення чи реконструкцію вагонних ваг;

для ваг власності сторонніх організацій - технічні умови на встановлення чи реконструкцію вагонних ваг їх власнику.

2.7. Для забезпечення умов безпеки руху поїздів, маневрової роботи, схоронності вантажів тощо технічні умови на вагонні ваги, які встановлюються на залізничному транспорті для визначення маси

вантажів, що перевозяться залізничним транспортом, повинні бути погоджені з Укрзалізницею встановленим порядком і сертифіковані на відповідність затвердженим технічним умовам.

2.8. Проект будівництва чи реконструкції вагонних ваг сторонніх організацій, на яких будуть зважуватись вантажі, що підлягають перевезенню залізницею, узгоджується Укрзалізницею або за її дорученням - із залізницею.

2.9. Збудовані чи реконструйовані вагонні ваги приймаються до експлуатації комісією у складі, зазначеному в пункті 2.6 цієї Інструкції. Після приймання в експлуатацію вагонні ваги беруться до обліку згідно з пунктом 2.2 цієї Інструкції.

3. ПОРЯДОК МЕТРОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСОБІВ ВАГОВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

3.1. ЗВВТ, які використовуються для зважування вантажів, що перевозяться залізничним транспортом, повинні бути повірені органами, акредитованими на право проведення повірки, у відповідності до вимог ДСТУ 2708, ГОСТ 8.453, ГОСТ 7328, ГОСТ 29329, ГОСТ 30414, НД 32 УЗ 0023.

Результати повірки також заносяться повірником до технічного паспорта ваг.

3.2. Повірка ЗВВТ здійснюється з такими інтервалами:

для ЗВВТ, призначених для зважування сільськогосподарських та харчових вантажів, - 6 місяців;

для ЗВВТ, призначених для зважування решти вантажів, - 12 місяців.

3.3. У залежності від технічного стану ЗВВТ перед повіркою може виконуватися огляд-перевірка, профілактичне обслуговування чи позаплановий ремонт.

3.4. Не допускається зважування вантажів, що перевозяться залізницями, на таких ЗВВТ, у яких:

прострочені терміни повірки згідно п. 3.2 цієї Інструкції;

пошкоджене тавро або пломба повірника;

є інші порушення вимог чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів.

3.5. ЗВВТ як серійного виробництва, так і одиничних зразків, що використовуються для визначення маси вантажів, які перевозяться залізницями, повинні пройти державні приймальні випробування, бути повірені та внесені до Державного реєстру ЗВТ, допущених до застосування в Україні.

3.6. Допускається реконструкція існуючих механічних (важільних) вагонних ваг у тензометричні з використанням діючих елементів.

Типи тензометричних датчиків, які встановлюються під час реконструкції, повинні бути внесені до Державного реєстру ЗВТ, допущених до застосування в Україні.

Реконструйовані вагонні ваги підлягають метрологічній атестації згідно з ДСТУ 3215.

Метрологічне забезпечення під час експлуатації таких ваг здійснюється згідно з вимогами чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів і цієї Інструкції.

3.7. Повірка ЗВВТ виконується за допомогою робочих еталонів, які повіряються у строки, встановлені нормативними документами.

3.8. Для повірки вагонних ваг на залізничному транспорті може використовуватися вагоперевірний вагон, обладнання та порядок експлуатації якого здійснюється відповідно основних вимог.

3.8.1. Вагоперевірний вагон обладнується на базі існуючого рухомого складу згідно з проектом, затвердженим в установленому порядку, і може бути 4-, 6- чи 8-вісним.

3.8.2. Вагоперевірний вагон має типові ходову частину, ударно-тягові прилади і гальмівну систему, що дозволяє включати його до складу вантажного поїзда при встановлених швидкостях руху.

3.8.3. Вагоперевірний вагон має бути оснащений робочими еталонами – гириями 4-го розряду масою 2000 кг кожна (кількість гир вагою 2000 кг залежить від вантажопідйомності вагоперевірного вагона), самохідними вагоповірними візками масою 2000 кг кожний, комплектом інших гир, підйимально-транспортним обладнанням, може бути оснащений дизель-електростанцією та приводами пересування вагона.

3.8.4. Для виконання операцій з підймання і переміщення гир масою 2000 кг вагоперевірний вагон обладнується кран-балкою вантажопідйомністю не менше 2 т, яка повинна відповідати нормативним вимогам.

3.8.5. За збереження та дотримання правил експлуатації устаткування вагоперевірного вагона відповідає машиніст вагоперевірного вагона. Використання вагоперевірного вагона не за призначенням забороняється.

3.8.6. Вагоперевірний вагон повинен мати свідоцтва про повірку гир і самохідних вагоповірних візків, що зберігаються у ревізора вагового господарства дирекції, а копії свідоцтв – у керівника вагової бригади.

3.8.7. Повірка гир 4-го розряду масою 2000 кг вагоперевірного вагона і самохідних вагоповірних візків виконується на вагах 3-го розряду межею зважування не менше 2000 кг чи компараторах 3-го розряду.

3.8.8. Справність гир 4-го розряду масою 2000 кг і самохідних вагоповірних візків, а також наявність на них діючих відбитків тавр забезпечуються машиністом вагоперевірного вагона.

3.8.9. Вагоперевірний вагон повинен мати обладнання для підключення до зовнішніх джерел електроживлення, контур заземлення.

3.8.10. Забороняється спускати вагоперевірний вагон з гірки та штовхати його при маневрах.

На бокових стінках вагоперевірного вагона повинні бути написи: "Вагоперевірний", "Обережно – під час маневрів не штовхати", "З гірки не спускати", номер вагона, назва власника, станція приписки та інші згідно з нормативними вимогами.

3.8.11. Пересування вагоперевірного вагона власності сторонніх організацій по коліях загальної мережі залізниць здійснюється згідно з установленим порядком.

3.9. За допомогою обладнання та робочих еталонів вагоперевірного вагона може виконуватися повірка інших ЗВВТ (автомобільних, товарних, елеваторних ваг тощо) при наявності відповідної технології з використанням підйимально-транспортних засобів на автомобільному ході.

4. ПОРЯДОК ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗАСОБІВ ВАГОВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

4.1. Обслуговування ЗВВТ проводиться згідно з вимогами експлуатаційної документації підприємства – виробника, цієї Інструкції та інших нормативно – технічних актів.

4.2. Обслуговування ЗВВТ виконується залізницями або сторонніми організаціями за наявності у них кваліфікованих спеціалістів, технічних засобів та документів, які дають право на обслуговування ЗВВТ згідно з чинними нормативно-правовими актами.

4.3. Під час обслуговування ЗВВТ виконуються такі роботи: контроль придатності ЗВВТ для зважування вантажів, що перевозяться залізницями; огляд-перевірка; профілактичне обслуговування;

позачерговий ремонт; інспекційна перевірка; технічний огляд; діагностичне обстеження.

4.4. Під час контролю придатності ЗВВТ для зважування вантажів перевіряється технічний стан ваг (наявність зазорів у стиках рейок, між платформою та обв'язувальною рамою котловану, відсутність води в котловані ваг та інші вимоги утримання ЗВВТ) та перевіряється за допомогою робочих еталонів, чи не перевищуються значення встановлених для ЗВВТ метрологічних характеристик: непостійність показань ненавантажених ваг; незалежність показань ваг від положення вантажу на вагоприймальному пристрої; похибки навантажених ваг.

За результатами контролю придатності ЗВВТ для зважування вантажів складається акт за підписами керівника вагової бригади, ваговласника та начальника станції.

4.5. Огляд-перевірка проводиться після визначення непридатності ЗВВТ для зважування вантажів за результатами їх контролю.

Огляд-перевірка включає: підймання платформи, огляд елементів ваг, очищення, закріплення деталей ваг, а в механічних вагах - змащення всіх призм і подушок; перевірка дотримання нормативних метрологічних характеристик ваг за допомогою робочих еталонів.

4.6. Огляд-перевірка може виконуватися відразу після контролю придатності ЗВВТ для зважування вантажів незалежно від результату контролю.

4.7. Контроль придатності ЗВВТ для зважування вантажів та огляд-перевірка виконуються без порушення тавра чи пломби повірника.

4.8. Профілактичне обслуговування включає в себе роботи з контролю придатності ЗВВТ для зважування вантажів та розбирання ваг, огляд, очищення і закріплення елементів ваг, фарбування в розібраному стані, а в механічних вагах, крім того, ремонт захисних щитків, гирьотримачів та інших деталей, шліфування і заточення призм, подушок, серг, збирання, регулювання окремих вузлів та юстирування ваг, перевірка дотримання нормативних метрологічних характеристик ваг за допомогою робочих еталонів.

В залежності від стану ЗВВТ фарбування може виконуватися один раз у два роки.

4.9. Позачерговий ремонт може включати весь перелік робіт профілактичного обслуговування, а також усунення інших несправностей, заміну деталей ваг, що стали непридатними (призми, подушки, стояки, струнки, серги, тензодатчики, окремі блоки, вузли), ремонт фартухів, настилу, фундаменту, вагової колії, вагового приміщення, електрообладнання тощо.

Обсяг робіт позачергового ремонту визначається на підставі акта огляду ЗВВТ комісією в складі представників ваговласника та залізниці.

4.10. Після проведення профілактичного обслуговування або позачергового ремонту обов'язково виконується перевірка ЗВВТ.

4.11. Інспекційна перевірка ЗВВТ виконується у відповідності до плану ревізорами вагового господарства залізниці чи дирекції.

При інспекційній перевірці виконується зовнішній огляд ЗВВТ, перевіряється їх технічний стан, у разі необхідності перевіряється робота ЗВВТ під навантаженням.

4.12. Технічний огляд ЗВВТ виконується ревізором вагового господарства дирекції або керівником вагової бригади перед укладанням договору на обслуговування ЗВВТ або перед черговим

обслуговуванням ЗВВТ, за результатами якого уточнюються види обслуговування.

При технічному огляді виконується перевірка технічного стану та робота ЗВВТ, при необхідності перевіряється робота ЗВВТ під навантаженням.

4.13. Вагонним вагам або їх елементам, які використовуються для реконструкції ваг, що експлуатуються більше терміну, зазначеного в експлуатаційній документації підприємства-виробника, проводиться діагностичне обстеження металевих та залізобетонних частин з метою продовження терміну їх експлуатації.

Діагностичне обстеження вагонних ваг може виконуватися підприємством, яке має ліцензію на проведення цих робіт.

4.14. Інтервали проведення обслуговування ЗВВТ наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Інтервали проведення обслуговування ЗВВТ

N з/п	Види обслуговування ЗВВТ	Інтервали, в місяцях	
		для ЗВВТ, призначених для зважування сільськогосподарських та харчових вантажів	для ЗВВТ, призначених для зважування інших вантажів
1	Контроль придатності ЗВВТ для зважування вантажів	2	3
2	Огляд-перевірка	при визначенні непридатності ЗВВТ для зважування вантажів	
3	Профілактичне обслуговування	12	
4	Позачерговий ремонт	за необхідності	
5	Інспекційна перевірка	згідно з планом перевірки	
6	Технічний огляд	перед укладенням договору на обслуговування	
7	Діагностичне обстеження	при експлуатації більше терміну, зазначеного в експлуатаційній документації на ЗВВТ	

4.15. Основні вимоги до колії на підходах до ваг та на вагонних вагах для зважування із зупинкою:

колія на підходах та на вагонних вагах повинна бути розміщена на горизонтальній площадці, рейки повинні бути однотипними;

колія перед вагонними вагами на відстані 25 м з обох сторін повинна бути укладена на залізобетонних шпалах зі щербеним баластом, на ній не повинно бути кривих та стрілочних переводів;

на колії перед платформами вагонних ваг не допускається наявність відхилень від норм утримання, що загрожують безпеці руху, - перекосів, просядок, відхилень у плані та по ширині колії;

тип скріплень та їх стан перед платформами ваг повинні забезпечувати неможливість зсуву рейок у повздовжньому напрямку при наїзді рухомого складу на ваги та гальмуванні;

азор у стиках рейок підхідних колій і рейок на платформах

ваг повинен бути в межах 5-15 мм;

у ненавантажених вагах у стиках рейок підхідних колій і рейок на платформах ваг, як правило, не повинно бути вертикальних і горизонтальних уступів;

верх головок рейок обох ниток на платформах ваг повинен бути на одному рівні;

кріплення рейок у межах ваг повинно відповідати проектній документації підприємства - виробника ваг;

у межах платформи ваг, як правило, повинні застосовуватися суцільні рейки (допускається використання зварених рейок);

інші нормативні вимоги до колії.

4.16. Порядок утримання та зважування вантажів на різних типах ЗВВТ визначається експлуатаційною документацією підприємств-виробників, нормативно-правовими та нормативно-технічними актами.

4.17. Відповідальними за технічний стан та дотримання порядку зважування вантажів на ЗВВТ є:

для ЗВВТ власності залізниці - посадові особи, призначені наказом начальника станції;

для ЗВВТ власності сторонніх організацій - посадові особи, призначені наказом керівника підприємства - власника ЗВВТ.

4.18. Швидкість пересування рухомого складу на вагонних вагах залежно від їх конструкції зазначається:

на вагах власності залізниці - у технічно-розпорядчому акті станції;

на вагах власності сторонніх організацій - у технічній документації, розробленій власником вагонних ваг.

Тривалий відстій вагонів, не пов'язаний зі зважуванням, а також проїзд локомотивів через вагонні ваги, якщо це не передбачено технічною документацією на експлуатацію ваг, забороняється.

4.19. Не допускається зважування вантажів, що перевозяться залізницями, на ЗВВТ, у яких:

прострочені терміни контролю придатності ЗВВТ для зважування вантажів та діагностичного обстеження металевих та залізобетонних частин ваг;

відсутні зазори в стиках рейок підхідної колії та колії на платформах вагонних ваг, між платформою ваг та обв'язувальною рамою котловану;

відсутні зазори між рухомими та нерухомими деталями підплатформеного механізму;

важелі, стійки, балки (поздовжні та поперечні), опорні частини фундаменту мають видимі деформації, тріщини;

несправний хоча б один з вузлів тензOMETричних ваг, зазначених у експлуатаційній документації підприємства-виробника;

виявлено перевищення нормативних значень метрологічних характеристик, установлених для ЗВВТ, під час контролю придатності їх для зважування вантажів;

важелі, призми, подушки підплатформеного механізму механічних (важільних) ваг або тензодатчики чи інші вузли тензOMETричних ваг перебувають у воді;

є інші відхилення від вимог чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів.

4.20. При відхиленнях, зазначених у пунктах 3.4, 4.19, уповноваженою особою згідно з пунктом 2.4 цієї Інструкції в технічному паспорті ваг робиться запис про заборону експлуатації ваг власності залізниці або заборону приймання та видачі вантажів, що перевозяться залізницями, зважених на таких вагах сторонніх організацій, з ознайомленням під розписку начальника станції чи його заступника та керівника підприємства-ваговласника.

4.21. Ревізор вагового господарства дирекції інформує керівництво дирекції телеграмою або іншим письмовим способом про непридатність ваг для зважування вантажів та вжиття відповідних заходів. Маса вантажів може бути визначена на інших придатних для зважування вагах.

4.22. Начальник станції є відповідальним за приймання до перевезення вантажів, зважених на вагах з відхиленнями в їх утримуванні, зазначених у пунктах 3.4, 4.19.

4.23. Про усунення недоліків, виявлених перевіркою уповноважених на це осіб, керівник вагової бригади або ревізор вагового господарства дирекції робить запис в технічному паспорті ЗВВТ не пізніше чергового обслуговування ЗВВТ.

4.24. Обслуговування ЗВВТ повинно виконуватися з дотриманням основних вимог з охорони праці згідно з Правилами безпеки для працівників залізничного транспорту на електрифікованих лініях, Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів, іншими нормативно-правовими та нормативно-технічними актами.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВАГОВОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

5.1. Вагове господарство залізничного транспорту складається із ЗВВТ (зазначених у пункті 1.3), призначених для визначення маси вантажів, що перевозяться залізницями, технічних засобів для виконання контролю та обслуговування ЗВВТ, до яких належать вагоперевірні вагони, вагові майстерні, вагоперевірні автомобілі тощо.

5.2. Керівництво ваговим господарством на залізничному транспорті України здійснюється:
на Укрзалізниці - Головним комерційним управлінням;
на залізницях - службами комерційної роботи та маркетингу;
на дирекціях залізниць - відділами комерційної роботи та маркетингу.

5.3. На Головне комерційне управління покладається:
організація розробки нормативної та технічної документації з питань вагового господарства;
участь у розробці технічних умов і технічних завдань на виготовлення ЗВВТ і засобів їхньої повірки, участь у випробуваннях дослідних зразків і впровадження нових ЗВВТ;
взаємодія з Держспоживстандартом з питань метрологічного забезпечення ЗВВТ;
проведення ревізій та перевірок технічного стану, використання і контролю обслуговування ЗВВТ, встановлених на залізницях і під'їзних коліях сторонніх організацій;
заборона експлуатації ЗВВТ власності залізниць, що не відповідають вимогам цієї Інструкції і чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів;
заборона приймання до перевезення вантажів, зважених на ЗВВТ сторонніх організацій, що не відповідають вимогам цієї Інструкції і чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів. Видача вантажів зі складанням комерційних актів, зважених на таких вагах, не допускається;

5.4. На служби комерційної роботи та маркетингу залізниці покладається:
проведення ревізій та перевірок у межах залізниці технічного стану, використання і утримання ЗВВТ власності залізниці та сторонніх організацій, які здійснюють зважування вантажів, що перевозяться залізницями;
заборона експлуатації ЗВВТ власності залізниці, що не відповідають вимогам цієї Інструкції і чинних нормативно-правових

та нормативно-технічних актів;

заборона приймання до перевезення вантажів, зважених на ЗВВТ сторонніх організацій, що не відповідають вимогам цієї Інструкції та чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів. Видача вантажів зі складанням комерційних актів, зважених на таких вагах, не допускається;

здійснення взаємодії з територіальними органами Держспоживстандарту із питань метрологічного забезпечення ЗВВТ.

5.5. На відділи комерційної роботи та маркетингу дирекцій покладається:

проведення ревізій та перевірок в межах дирекції технічного стану і правильності використання і утримання ЗВВТ власності залізниці та сторонніх організацій, які здійснюють зважування вантажів, що перевозяться залізницями;

заборона експлуатації ЗВВТ власності залізниці, що не відповідають вимогам цієї Інструкції і чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів;

заборона приймання до перевезення вантажів, зважених на ЗВВТ сторонніх організацій, що не відповідають вимогам цієї Інструкції і чинних нормативно-правових та нормативно-технічних актів. Видача вантажів зі складанням комерційних актів, зважених на таких вагах, не допускається;

здійснення взаємодії з територіальними органами Держспоживстандарту з питань метрологічного забезпечення ЗВВТ.

6. ПОРЯДОК ПРИЙМАННЯ ЗАЛІЗНИЦЯМИ НА ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗАСОБІВ ВАГОВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ, ЩО НАЛЕЖАТЬ СТОРОННІМ ОРГАНІЗАЦІЯМ

6.1. З метою забезпечення умов безпеки руху поїздів, єдності вимірювань тощо залізниці можуть приймати на обслуговування ЗВВТ сторонніх організацій.

6.2. Про приймання залізницями ЗВВТ на обслуговування їх власники подають письмову заяву начальнику дирекції. Начальник дирекції, одержавши письмову заяву керівника підприємства - власника ЗВВТ, дає розпорядження відділу комерційної роботи та маркетингу про направлення ревізора вагового господарства дирекції чи керівника вагової бригади для попереднього технічного огляду ЗВВТ, що підлягають прийманню на обслуговування залізницею.

6.3. За результатами технічного огляду укладається договір на обслуговування ЗВВТ, у якому передбачаються умови виконання робіт, після чого ЗВВТ ставляться залізницею на облік згідно з пунктом

2.2 цієї Інструкції.

6.4. Обслуговування ЗВВТ засобами залізниць не звільняє ваговласника від відповідальності за незадовільний технічний стан та недотримання порядку зважування при визначенні маси вантажів, що перевозяться залізницями, та користування при цьому ЗВВТ з відхиленнями умов їх утримання, зазначених у пунктах 3.4, 4.19 цієї Інструкції.

6.5. При виявленні несправностей ЗВВТ, прийнятих на обслуговування залізницею, власник через начальника станції повинен запросити керівника вагової бригади або ревізора вагового господарства дирекції для вжиття заходів щодо усунення несправностей.

Начальник Головного комерційного управління Укрзалізниці

С.П.Аленічев

Додаток
до пункту 2.2 Інструкції про
порядок застосування засобів
ваговимірювальної техніки
на залізничному транспорті

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ
Державна адміністрація залізничного транспорту України
(Укрзалізниця)
Головне комерційне управління
ТЕХНІЧНИЙ ПАСПОРТ ВАГ

_____ ваги
(вагонні, товарні)
Станція _____ залізниці
Підприємство-власник _____
(назва юридичної особи)

1. Тип ваг _____, модифікація ваг _____
(тензометричні, механічні) (позначення)
2. Номер, під яким ваги занесені до Держреєстру ЗВТ України _____
3. Номер та дата видачі сертифіката відповідності _____
4. Підприємство-виробник _____
5. Заводський N _____
6. Термін експлуатації, встановлений підприємством-виробником _____
7. Межі допустимих навантажень: найменша _____, найбільша _____
8. Дата прийняття ваг до експлуатації "___" _____ р.
9. Місцезнаходження ваг _____
(цех, склад, номер станційної чи під'їзної колії)
10. Найменування гир, умовна вага, кількість _____
(умовні, робочі еталони)
11. Інтервал перевірки ваг (гир) _____
12. Інтервал контролю придатності ваг (гир) _____ для зважування вантажів

13. Особливі відмітки _____
Ревізор вагового господарства _____
_____ дирекції залізничних перевезень _____
(найменування дирекції) (підпис, П. І. Б.)

Начальник станції _____
(назва станції) (підпис, П. І. Б.)

Власник ваг _____
(посада) (підпис, П. І. Б.)

Дата оформлення паспорта "___" _____ 20___ р.

Число, місяць, рік	Відмітки про перевірку, контроль придатності ЗВВТ для зважування вантажів, профілактичне обслуговування, перевірки, несправності, ремонти та усунення недоліків	Підпис, посада, П. І. Б.
1	2	3

Примітка. Відмітку про перевірку виконує повірник, який
акредитований відповідно до чинного законодавства України.
У цьому паспорті пронумеровано та прошнуровано _____ аркушів

_____ (посада, підпис, П. І. Б.)
"___" _____ 20___ р.

Примітка. Записи та підпис завіряються печаткою або
штемпелем.